

**Admela Hodžić**

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Kanton Sarajevo

Skupština Kantona Sarajevo

N/r predsjedavajućeg

-Vlada Kantona Sarajevo

-Komisija za obilježavanje, čuvanje i njegovanje historijskih događaja i ličnosti Skupštine

Kantona Sarajevo

Sarajevo, 19.02.2025. godine

## **ZASTUPNIČKA INICIJATIVA**

Na osnovu čl. 106. i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22-Ispravka i 47/24), podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo i Komisiji za obilježavanje, čuvanje i njegovanje historijskih događaja i ličnosti Skupštine Kantona Sarajevo, da se jednoj od ulica u Sarajevu da ime Francisa Boylea zbog iznimnih zasluga i doprinosa u pravnoj borbi Bosne i Hercegovine u ratnom i postratnom periodu.

## **OBRAZLOŽENJE**

U četvrtak 30.01.2025. godine u Urbani, Illinoisu umro je Francis Boyle, prvi agent Bosne i Hercegovine pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu, ujedno i veliki prijatelj Bosne i Hercegovine, jedan od vodećih svjetskih pravnika i profesor internacionalnog prava na Univerzitetu Illinois.

Rođen je 25.03.1950. god. u Chicagu.

Aktivno je učestvovao u pripremi optužnice protiv Slobodana Miloševića za genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine u Bosni i Hercegovini.

Bio je prvi međunarodno-pravni savjetnik prvog predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića.

Pripremio je i Međunarodnom sudu pravde u Haagu predao slučaj poznat kao slučaj genocida u Bosni i Hercegovini u kojem je tvrdio da je u našoj zemlji počinjen genocid i da je Srbija saučesnica i odgovorna za njega.

U pravomoćnoj presudi u tom slučaju 2007. godine potvrđeno je, da je u Bosni i Hercegovini počinjen genocid i da je Srbija odgovorna što nije spriječila i kaznila njegove počinioce, a znala je šta se događa.

12. maja 1997. godine na ceremoniji u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine u Sarajevu dodijeljeni su mu državljanstvo Bosne i Hercegovine i diplomatski pasoš.

O prirodi rata u Bosni i Hercegovini je govorio:

"To nije bio sukob među etničkim zajednicama. Bio je to planirani Genocid nad Bošnjacima, s ciljem stvaranja velike Srbije".

Profesor Boyle nije krio svoju fasciniranost Bosnom i Bosancima.

"Bosanci su se borili za svoje pravo da postoje. Bili su izloženi agresiji i genocidu, a svijet je sve to posmatrao i nije djelovao. No, Bosna je opstala i opstajat će uprkos svemu. Ako išta zaslužuje divljenje, to je nepokolebljiva volja tog naroda da se ne preda", isticao je.

Zbog svega navedenog, sasvim je opravdano da jedna od ulica u Sarajevu nosi ime Francisa Boylea zbog iznimnih zasluga i doprinosa u pravnoj borbi Bosne i Hercegovine u ratnom i postratnom periodu.

Porodici profesora Boylea, bližnjima, prijateljima i svim domoljubima u našoj domovini izražavamo saučešće povodom njegove smrti.

Hvala Vam za sve što ste za nas i našu državu uradili, veliki prijatelju i čovječe, profesore Boyle.

Nažalost, spisak optužnica i presuda za ratne zločine počinjene nad nesrpskim stanovništvom širom Bosne i Hercegovine ne bi mogle stati u jednu knjigu i zbog toga je ovdje izdvojen samo dio kao obrazloženje ove inicijative.

### **Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju**

#### **Tužilaštvo|Saopštenje za javnost | Haag | 22. novembar 2017.**

Ratku Mladiću, komandantu Glavnog štaba vojske bosanskih Srba, izrečena presuda kojom je osuđen na kaznu doživotnog zatvora za zločine koje je počinio.

Sudsko vijeće je prihvatilo dokaze da je Mladić bio ključni učesnik u četiri udružena zločinačka poduhvata. On i drugi visoki rukovodioci imali su namjeru da postignu svoje političke i vojne ciljeve počinjenjem genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina.

Prvo, Mladić je osuđen za komandovanje nasilnom kampanjom etničkog čišćenja u cijeloj Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. Cilj je bio da se zauvijek uklone bosanski Hrvati i Muslimani počinjenjem rasprostranjenih i sistematskih zločina. Te kampanje etničkog čišćenja dovele su do ubistva hiljada civila. Desetine hiljada drugih bili su zatočeni u nehumanim objektima gdje su mnogi bili pretučeni, silovani, ubijani. Više od milion stanovnika Bosne je interno raseljeno ili je bilo prisiljeno tražiti utočište u inostranstvu.

Drugo, Mladić je osuđen za komandovanje kampanjom zločina tokom opsade Sarajeva. Cilj je bio širenje terora među civilnim stanovništvom Sarajeva. Rasprostranjeno snajpersko djelovanje i masovno artiljerijsko granatiranje – koje je naredio i nadgledao Mladić – bili su dio svakodnevnog života tokom opsade, što je dovelo do pogibije više od 10.000 ljudi, uključujući i mnogo nedužne djece. Grad je ostao u ruševinama.

Treće, Mladić je osuđen za genocid u Srebrenici 1995. Cilj je bio eliminisati bosanske Muslimane iz Srebrenice. Mladić je iskoristio snage pod svojom komandom da pogubi više hiljada muškaraca i dječaka. Zatim je iskoristio te snage da nasilno istjera 25.000 prestrašenih žena, djece i starijih iz njihovih domova.

Konačno, Mladić je osuđen za upotrebu snaga pod njegovom komandom da pripadnike mirovnih snaga UN-a uzme za taoce. Cilj je bio da se spriječi da NATO izvrši vazdušne napade. Stotine pripadnika mirovnih snaga je zarobljeno, zatočeno, napadnuto i korišteno kao živi štit.

### **Međunarodni sud osudio Radovana Karadžića za zločine u Bosni i Hercegovini**

Međunarodni sud | Saopštenje za javnost | Haag | 24. mart 2016.

Pretnosno vijeće III Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) osudilo je Radovana Karadžića, bivšeg predsjednika Republike Srpske (RS) i vrhovnog komandanta njenih oružanih snaga, za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona ili običaja ratovanja koje su počinile srpske snage tokom oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini (BiH) od 1992. do 1995. Izrečena mu je kazna od 40 godina zatvora.

Karadžić je osuđen za genocid počinjen na području Srebrenice 1995. godine i za progon, istrebljenje, ubistvo, deportaciju, nečovječna djela (prisilno premještanje), terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca. Oslobođen je krivice po optužbi za genocid u drugim opštinama u BiH tokom 1992. godine.

Vijeće je utvrdilo da je Karadžić počinio ta krivična djela tako što je učestvovao u četiri udružena zločinačka poduhvata.

Danas lider Srba negira i psuje genocid u Srebrenici.

### **Apelaciono vijeće Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove**

Konačnom presudom Apelacionog vijeća Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove kojom su bivši rukovodilac Službe državne bezbjednosti Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije Jovica Stanišić te Franko Simatović, bivši komandant Jedinice za specijalne operacije i Službe državne bezbjednosti MUP-a Srbije, osuđeni na zatvorske kazne u trajanju od po 15 godina.

Ova presuda je pokazala da u BiH nije bio građanski već međunarodni sukob u kojem su učestvovala i politička vodstva susjednih zemalja, u ovom slučaju konkretno Beograda.

Presudom su proglašeni krivima za zločine koje su razne srpske snage počinile 1992. u Bosni i Hercegovini – u Bijeljini, Zvorniku, Bosanskom Šamcu, Doboju i Sanskom Mostu te za zločine počinjene 1995. u Trnovu i Sanskom Mostu kao i za ubistvo počinjeno u Daljskoj Planini u Hrvatskoj u junu 1992.

### **Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju / Haag, 4. decembar 2012**

#### **Milanu Lukiću potvrđena doživotna kazna zatvora, Sredoju Lukiću kazna smanjena**

Žalbeno vijeće je Milanu Lukiću potvrdilo doživotnu kaznu zatvora i smanjilo, uz suprotna mišljenja sudije Pocara i sudije Liua, kaznu zatvora Sredoju Lukiću sa 30 na 27 godina. Obojica optuženih su osuđeni za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja počinjene u istočnobosanskom gradu Višegradu tokom 1992. i 1993. godine.

Na suđenju, Milan Lukić je osuđen u vezi sa šest zasebnih incidenata, uključujući ubistvo pet civila bosanskih Muslimana na rijeci Drini 7. juna 1992. godine ili približno tog datuma i za ubistvo sedmorice civila bosanskih Muslimana u fabrici Varda u Višegradu 10. juna 1992. godine ili približno tog datuma. Milan Lukić je takođe proglašen krivim za ubistvo Hajre Korić i za premlaćivanje muslimanskih zatočenika u logoru Uzamnica. Takođe je proglašen krivim za ubistvo grupe žena, djece i starijih muškaraca bosanskih Muslimana u kući Adema Omeragića u Pionirskoj ulici u Višegradu 14. juna 1992., gdje su žrtve zaključane u jednu prostoriju u kući koju je Milan Lukić zatim zapalio. Proglašen je krivim i za to što je pucao u ljude koji su pokušali da pobjegnu iz kuće u plamenu. Milan Lukić takođe je proglašen krivim za ubistvo najmanje 60

muslimanskih civila u kući u naselju Bikavac u Višegradu 27. juna 1992. ili približno tog datuma. Pretresno vijeće je utvrdilo da je Milan Lukić bio prisutan sve vrijeme tokom ovog incidenta, da je pucao na kuću, da je u nju ubacio eksplozivne naprave i da je nakon toga zapalio tu kuću. **Potvrda kazne doživotnog zatvora Milanu Lukiću je prvi put da je Žalbeno vijeće potvrdilo doživotnu kaznu zatvora.**

Na suđenju Sredoje Lukić je osuđen za događaje u Pionirskoj ulici i logoru Uzamnica.

Optužnica protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića je podignuta 26. oktobra 1998. godine. Milan Lukić je prebačen na Međunarodni sud 21. februara 2006. godine. Sredoje Lukić je prebačen na Međunarodni sud 16. septembra 2005. Suđenje je počelo 9. jula 2008.

Smatram potpuno opravdanom ovu inicijativu i očekujem u što skorije vrijeme realizaciju iste zbog toga što sve gore navedene presude i mnoge druge ne bi bile donesene bez pravih i iskrenih prijatelja BiH kao što je to bio prof. Boyle.

Admela Hodžić  
Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo